

Vakanties

In 2010 is volgens cijfers van het **Centraal Bureau voor de Statistiek** 81 procent van de Nederlandse bevolking op vakantie geweest. Ongeveer 12,7 miljoen Nederlanders boekten samen 36,2 miljoen vakanties. De helft hiervan vond plaats in eigen land. In totaal werden 8,5 miljoen lange vakanties in Nederland geboekt met een gemiddelde duur van 9,7 dagen. Daarnaast hield men in Nederland 9,2 miljoen keer een korte vakantie van gemiddeld 3,2 dagen. Het CBS registreerde in totaal 94 miljoen binnenlandse overnachtingen. In totaal gaven Nederlanders ongeveer 15 miljard euro uit aan vakanties, waarvan 12,2 miljard in het buitenland en 2,8 miljard in Nederland.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2011) *Vakanties van Nederlanders 2010*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Paradox

Michielsen onderzoekt voor **CentER** de groene paradox, waarbij verminderde vraag naar olie slechts voor een verschuiving van productie in de tijd zorgt, in plaats van een algehele daling van de productie. Tevens onderzoekt hij het koolstoflek (*carbon leakage*), waarbij olieproducenten bij vraagreductie hun productie in een andere geografische locatie afzetten in plaats van hun productie te verminderen. Deze effecten worden gezien als ondermijning van het klimaatbeleid. De onderzoeker toont aan dat beide effecten bij de aanwezigheid van nog meer vervuulende en veelvuldig voorkomende alternatieven als bijvoorbeeld bruinkool automatisch het negatieve effect op klimaatbeleid mitigeren door het gebruik van deze alternatieven te beperken.

Michielsen, T. (2011) *Brown backstops versus the green paradox*. *CentER Discussion Papers*, 2011-076.

Spoorplan

Janssen *et al.* hebben voor **SEOR** onderzocht wat de effecten zijn van het aanbesteden van decentrale spoorwegnetten. De onderzoekers concluderen dat regionale vervoerders deze spoornetten winstgevend kunnen exploiteren met minder subsidie dan voorheen door de Nederlandse Spoorwegen werd ontvangen. Daarnaast onderzoeken zij de effecten van het Nieuwe Spoorplan zoals dit door de Federatie Mobiliteitsbedrijven Nederland is opgesteld. Hierbij wordt het spoorstelsel georganiseerd vanuit de functies hsl, intercity en stoptrein. De onderzoekers concluderen het Nieuwe Spoorplan de overheid jaarlijks 28,5 miljoen euro kan besparen door openbare aanbesteding van regionale treindiensten. Het totale bedrag dat bespaard kan worden door invoering van het Nieuwe Spoorplan ligt rond de 210 miljoen euro.

Janssen, M., E. Maasland, J. Koppejan en L. Gerrits (2011) *Het Nieuwe Spoorplan: inschatting besparingen en analyse organisatorische en bestuurlijke consequenties*. Rotterdam: SEOR, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Mobiliteit

Savelberg en Korteweg onderzoeken voor het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** de effecten van verschillende beleidsmaatregelen op het terugdringen van voertuigverliesuren als gevolg van files op het hoofdwegennet. Vier van de onderzochte maatregelen kunnen een bijdrage leveren van tien tot vijftien procent aan de reductie van files, uitgedrukt in voertuigverliesuren. Deze maatregelen zijn het netwerkbreed inzetten van bestaande instrumenten voor Dynamisch Verkeersmanagement, het afschaffen van de fiscale vrijstelling voor woon-werkverkeer en zakelijk verkeer, het variabel maken van autoverzekeringspremies en het verhogen van de benzineaccijns met verlaging van de vaste lasten. Overige onderzochte maatregelen leiden alle tot minder dan tien procent reductie van de congestie.

Savelberg, F. en J. A. Korteweg (2011) *Slim Benutten: bereikbaarheidsmaatregelen op een rij*. Den Haag: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Arbeidsmarkt

Berkhout *et al.* onderzoeken namens **SEO Economisch Onderzoek** de arbeidsmarktpositie van hogeropgeleide starters. Voor het eerst worden de effecten van de recente economische crisis duidelijk zichtbaar op de arbeidsmarktpositie van hoogopgeleide starters. Vooral de uitgangspositie van startende hbo'ers is verslechterd. Door de crisis zoeken ze langer naar een baan en verdienen ze minder. Daarnaast is de kans op een vast contract historisch laag. Toch is hun situatie beter dan tijdens de vorige dip in de periode 2004–2006, toen lagen de salarissen nog lager en was de zoekduur langer dan nu het geval is.

Berkhout, E., S. van der Werff en T. Smid (2011) *Studie & Werk 2011*. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

Risicoverevening

Voor het **Centraal Planbureau** onderzoeken Bijlsma *et al.* het optimale risicovereveningssysteem in imperfect competitieve zorgverzekeringsmarkten. De onderzoekers concluderen dat er voor zorgverzekeraars een prikkel tot selectie van klanten bestaat, zelfs als het risicovereveningssysteem verwachte kostenverschillen tussen klantgroepen perfect compenseert. Om efficiëntie te bereiken dient de verevening te overcompenseren voor ongezonde klanten, om zo ook te corrigeren voor verschillen in prijsmarges tussen de klantgroepen. Verder zorgt een verlaging van de mate van risicoverevening voor een verhoging van de consumentenwelvaart. Dit komt doordat de voordelen van fellere concurrentie dan van de meer elastische markt voor gezondere klanten worden overgeheveld naar de minder elastische markt voor ongezondere klanten.

Bijlsma, M., J. Boone en G. Zwart (2011) *Optimale risicoverevening in imperfect competitieve zorgverzekeringsmarkten*. *CPB Discussion Paper*, 181.

SINDE 1916

Weekend

Voor het **National Bureau of Economic Research** onderzoeken Helliwell en Wang het effect van het weekend op het welzijn zoals men dat ervaart. Hiertoe meten de onderzoekers de tevredenheid met het leven zoals weergegeven door de Cantrill Ladder, en de ervaring van emoties. Hoewel de algemene tevredenheid met het leven in het weekend niet afwijkt van de tevredenheid gedurende de week, worden er in het weekend wel meer positieve en minder negatieve emoties ondervonden. Dit weekendeffect blijkt met name samen te hangen met de sociale context en de mate waarin mensen de tijd met hun vrienden en familie doorbrengen. Gemiddeld is dit in het weekend twee uur meer dan doordeweeks, wat zorgt voor een stijging van twee procent in het ervaren welzijn in het weekend. Het weekendeffect is tweemaal zo groot voor mensen met een voltijd baan in vergelijking met deeltijdwerkers.

Helliwell, J.F. en S. Wang (2011) Weekends and subjective well-being. *NBER Working Paper Series*, 17180.

Inflatie

Voor de **Europese Centrale Bank** onderzoeken Benkovskis *et al.* de relatie tussen inflatie en economische activiteit. Hun analyse laat zien dat deze relatie verandert gedurende de tijd. De correlatie blijft positief maar is sterker in tijden van recessie. In het algemeen zullen alle vraagschokken een inflatiereactie in dezelfde richting teweegbrengen. Deze reactie is veel minder sterk als de economie afremt door veranderingen in de aanbodzijde. Daarnaast leidt een snelle korte afremming van de economie tot een snellere afname van inflatie dan een langzame maar langdurige afremming van de economie. De inflatoire reactie is drie jaar na de initiële schok nog steeds zichtbaar.

Benkovskis, K., M. Caivano, A. D'Agostino, A. Dieppe, S. Hurtado, T. Karlsson, E. Ortega en T. Várnai (2011) Assessing the sensitivity of inflation to economic activity. *ECB Working Paper Series*, 1357.

Glazen plafond

Russo en Hassink onderzoeken namens **IZA** de loonongelijkheid in Nederland tussen mannen en vrouwen. De onderzoekers stellen dat vrouwen niet alleen te maken hebben met een verticaal glazen plafond, waarbij ze minder snel dan hun mannelijke collega's met dezelfde capaciteiten doorstromen naar hogere functies, maar ook van een horizontaal glazen plafond. De onderzoekers tonen namelijk aan dat vrouwen ook binnen dezelfde functies minder verdienen. De onderzoekers concluderen dat er in 88 procent van de Nederlandse banen sprake is van een horizontaal of verticaal glazen plafond en dat 81 procent van de werkende Nederlandse vrouwen hiermee te maken krijgt.

Russo, G. en W. Hassink (2011) Multiple glass ceilings. *IZA Discussion Papers*, 5828.

Communicatie

Raes *et al.* onderzoeken namens het **European Banking Center** de effecten van communicatie vanuit centrale banken op aandelenprijzen. De onderzoekers concluderen dat de berichten vanuit de centrale banken van invloed zijn op aandelenkoersen. In het algemeen heeft berichtgeving van de centrale bank meer invloed in een recessie dan in een tijd van economische expansie. Tevens heeft de introductie van berichtgeving door centrale banken over verwachtingen voor de toekomstige economische ontwikkelingen de invloed van de communicatie op de volatiliteit van aandelenmarkten vergroot.

Raes, L., S. Eijffinger en R. Mahieu (2011) Can the Fed talk the hind legs off the stock market? *European Banking Center Discussion Paper*, 2011-017.

Huizenmarkt

Cheung onderzoekt namens het **Internationaal Monetair Fonds** de beleidsmaatregelen van de regering in Nieuw-Zeeland om de huizenmarkt weer in balans te brengen. Door standhoudende grote onbalans tussen besparingen en investeringen is er in Nieuw-Zeeland een zeepbel ontstaan op de huizenmarkt. Hierdoor zijn zowel huishoudens als banken blootgesteld aan een groot risico bij een neerwaartse correctie van de prijzen van onroerend goed. De hoge huizenprijzen zorgen ook voor een tekort aan sociale woningen. Dit tekort wordt vergroot door de ingewikkelde planningsprocedures van de overheid. De invoering van ruimtelijkeplanningskaders zijn een goede verbetering maar binnen deze kaders moet er rekening worden gehouden met beprijzing van het gebruik van land en infrastructuur.

Cheung, C. (2011) Policies to rebalance housing markets in New Zealand. *IMF Economics Department Working Papers*, 878.

Angst

Abbink en De Haan ontwikkelen voor **CREED** een op de nucleaire patstelling gedurende de Koude Oorlog geïnspireerd nieuw experimenteel speltheoretisch paradigma dat zij *first-strike game* noemen. In dit dynamische spel vergaren twee spelers bij iedere ronde eigen inkomsten. In elke ronde kan een speler besluiten om de andere speler te vernietigen, waardoor hij in toekomstige rondes nagenoeg geen waarde kan verwerven en bovendien de eerste speler niet meer uit kan schakelen. De onderzoekers concluderen dat de wil om de ander te vernietigen zonder hier direct zelf rijker van te worden in het algemeen ontbreekt, maar de angst is sterk aanwezig dat de ander dit wel zou doen. Vertrouwen opgebouwd over meerdere rondes doet de prikkel om de ander uit te schakelen steeds verder afnemen.

Abbink, K. en T. de Haan (2011) Trust on the brink of armageddon: the first-strike game. *CREED Working Paper series*, 2011.